

OPENBAAR LICHAAM
BONAIRE

Aan: Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

E-mail: [REDACTED]

Uw brief van: n.v.t.

Ons nummer: Z/23/007632

Datum: 03 JUL 2023

Betreft: consultatie Wet politieke partijen

Geachte minister Bruins Slot,

Op 15 mei heeft het Bestuurscollege vernomen dat u het wetsvoorstel voor de Wet politieke partijen aan wilt bieden bij de besturen van de politieke partijen ter consultatie. Het Bestuurscollege neemt graag deze mogelijkheid om eveneens te reageren op het voorgelegde wetsvoorstel.

Het Bestuurscollege onderkent het belang van een sterke democratie en transparante democratische processen. Desalniettemin heeft zij vragen bij het één-op-één toepassen van de Wet politieke partijen op het openbaar lichaam. In de memorie van toelichting is verklaard dat vanwege het principe van 'comply or explain' de keuze is gemaakt om de wet ook van toepassing te verklaren op de BES-eilanden. Het Bestuurscollege is echter van mening dat het bestaan van het principe van comply or explain niet betekent dat wetsvoorstellen zonder gedegen onderzoek, voorbereiding en motivering toepasselijk zijn op de openbare lichamen. Het doel van comply or explain – een gelijkwaardig effect – vereist juist dat bekeken wordt of het wetsvoorstel passend is voor de eilanden en of de lokale omstandigheden niet maken dat het effect van wetgeving anders uitpakt dan in Europees Nederland. Het wetsvoorstel doet voorkomen alsof een dergelijk onderzoek niet is gedaan, althans niet is toegelicht hoe rekening is gehouden met de verschillen tussen Europees en Caribisch Nederland.

Het Bestuurscollege brengt graag enkele voorbeelden onder de aandacht, waarbij de toepassing van het wetsvoorstel op Bonaire vanwege de lokale omstandigheden extra aandacht verdient:

- Het wetsvoorstel stelt hoge eisen aan de politieke partijen. Er is niet toegelicht wat dit van de politieke partijen alhier vraagt qua tijd en financiën, en of de nieuwe subsidie proportioneel is ten opzichte van de nieuw te dragen lasten. De memorie van toelichting bevat geen paragraaf over administratieve lasten en financiële gevolgen.
- Het verbod van buitenlandse giften aan politieke partijen, zoals dat op landelijk niveau al geldt, kan een nadeliger effect geven voor politieke partijen in Caribisch Nederland, gezien de grotere groep van niet-Nederlandse inwoners die woonachtig zijn op het eiland en zich inzetten voor de lokale politiek. Bovendien is het argument voor dit

Correspondentieadres

Kaya Grandi 51 | Kralendijk, Bonaire C.N.
Tel. (+599) 717-5330 | Fax. (+599) 717-8416
www.bonairegov.com

Verzoeken bij beantwoording van deze brief datum, nummer en onderwerp te vermelden

verbod – voorkomen dat het landelijke verbod op buitenlandse giften aan politieke partijen via decentrale partijen wordt ontweken (MvT, p. 18) – niet relevant voor Bonaire, omdat er op Bonaire geen lokale afdelingen van landelijke politieke partijen zijn. Het “doorsluizen” van geld naar de landelijke partij zelf, is daarom niet aan de orde. Wat het Bestuurscollege betreft zou een partijregulering op het niveau van de openbare lichamen niet in het teken moeten staan van het adequate functioneren van partijen op landelijk niveau.

- Er is niet onderzocht of de lokale politieke partijen in Caribisch Nederland eenvoudig kunnen voldoen aan de publicatieplicht en welke drempel bijvoorbeeld het moeten opzetten van een website voor specifiek de publicatieplicht geeft. Communicatie van politieke partijen verloopt op Bonaire veelal niet via eigen websites, en lokale partijen op Bonaire hebben veelal geen landelijke partij waarvan de infrastructuur ‘geleend’ kan worden.
- In de memorie van toelichting wordt verklaard dat voor toezicht/handhaving en de subsidieverlening door de Autoriteit wordt aangesloten bij het geldende kader uit de Algemene wet bestuursrecht en het Burgerlijk wetboek. Deze wetten gelden echter slechts zeer beperkt respectievelijk niet voor Caribisch Nederland. Er is niet toegelicht hoe de regels zich verhouden tot de Wet administratieve rechtspraak BES, het BW BES en de lokale regelgeving waar politieke partijen nu onder vallen.
- De memorie van toelichting geeft geen nadere uitleg over het effect van het vastleggen van de subsidies aan lokale partijen op de bevoegdheid van het lokale bestuur om eveneens subsidies te verstrekken (art. 216 WolBES).
- De subsidie voor lokale partijen wordt afgestemd op het aantal zetels in de (eilands)raad. Er is echter geen rekening gehouden met het feit dat het aantal zetels in de openbare lichamen anders is vastgesteld dan voor gemeenten. Het hanteren van de gemeentelijke staffel zoals in Europees Nederland zou leiden tot een hoger aantal zetels en dus een hogere subsidie.
- Het wetsvoorstel voorziet niet in een bepaling omtrent een wisselkoers van euro’s naar dollars.

Gezien bovenstaande verzoekt het Bestuurscollege u om nader te onderzoeken wat de effecten van de toepassing van de Wet politieke partijen zijn voor Caribisch Nederland. De inbreng van de besturen van de politieke partijen is hierbij cruciaal. U wordt gevraagd om de mogelijkheid open te houden voor een specifieke regeling voor de BES-eilanden of Bonaire, als de reacties van de politieke partijen of volksvertegenwoordigers in de Eilandsraad daarom vragen.

Hoogachtend,

Namens het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,

